Κειμενο Φυσιογνωμιας (Ηλεκτρονικό Άρθρο)

Ιστορικό σημείωμα

Αυτό το ηλεκτρονικό άρθρο δημοσιεύτηκε τον Οκτώβρη του 2013 στην ιστοσελίδα της Αριστερής Παρέμβασης.

Περιεχόμενο

Κειμενο Φυσιογνωμιας

Η ιστορική συγκυρία

30/10/2013

Ζούμε σε μια εποχή έντονων και συνεχών εξελίξεων ως αποτέλεσμα της παγκόσμιας καπιταλιστικής κρίσης, με βαθιές κοινωνικο-πολιτικές ρίζες, που συγκλονίζει ολόκληρο τον κόσμο. Οι κοινωνίες σείονται, από τη Βραζιλία στην Τουρκία και από την Αίγυπτο στην Ελλάδα. Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ιδιαίτερα η Ευρωζώνη, ακροβατεί σε τεντωμένο σκοινί, ενώ η Κύπρος βιώνει μια πρωτόγνωρη σε ένταση και έκταση κρίση. Η παγκόσμια κρίση γεννάει ένα νέο κόσμο, ο οποίος διαμορφώνεται τώρα.

Αυτή η κρίση χρησιμοποιείται ως δικαιολογία για νέα μέτρα εις βάρος της εργασίας, για την κατεδάφιση κάθε θεσμού κοινωνικής δικαιοσύνης και τη μεταφορά των φορολογικών βαρών ακόμα περισσότερο στους ώμους των φτωχότερων ομάδων του πληθυσμού: τα εισοδήματά τους συρρικνώνονται, εργατικά δικαιώματα που κερδήθηκαν με αγώνες και αίμα ακυρώνονται στο όνομα του «νοικοκυρέματος» και της «ανταγωνιστικότητας» προς όφελος του κεφαλαίου. Περισσότερη δουλειά για λιγότερα λεφτά, διάλυση των εργασιακών συμβάσεων, κατάργηση των κεκτημένων ωραρίων, εργασιακή επισφάλεια, μικρότερη σύνταξη και λιγότερες κοινωνικές παροχές.

Παρά το ότι η οικονομία είναι η κύρια πηγή της κρίσης, οι εκφάνσεις της δεν περιορίζονται στο οικονομικό. Τα πεδία διεκδίκησης δεν έχουν μία μορφή, και η καταπίεση και ο αποκλεισμός στοχοποιούν όλο και περισσότερες και πιο συγκεκριμένες ομάδες του πληθυσμού. Θέματα όπως η σεξουαλικότητα, η διαφορετικότητα, το δικαίωμα στο δημόσιο χώρο, η βίαιη ανάπτυξη στο αστικό ή φυσικό περιβάλλον ή οι κατασταλτικοί μηχανισμοί του κράτους, συνθέτουν ένα μωσαϊκό κινημάτων και δυνατότητες δράσεων που αναδεικνύονται μέσα από τις αντιφάσεις του σύγχρονου πολιτικο-οικονομικού στάτους κβο.

Η ανεργία στην Κύπρο έχει εκτοξευθεί (30% κάτω των 25 ετών), ενώ ένα στα τέσσερα άτομα ζει κάτω από το όριο της φτώχειας. Όπως και στις υπόλοιπες χώρες του ευρωπαϊκού Νότου, το ποσοστό αυτό αυξάνεται με θύματα της κρίσης και της πολιτικής του Μνημονίου τις χαμηλόμισθες, τις χαμηλοσυνταξιοδοτούμενες και τις αυτοαπασχολούμενες ομάδες. Συνθήματα περί «επανεκκίνησης» της οικονομίας αφορούν τις μεγάλες επιχειρήσεις εις βάρος των εργαζομένων και των μικροκαταστηματαρχών. Οι μειώσεις μισθών στο δημόσιο τομέα αποτελούν δικαιολογία για περαιτέρω μείωση των δικαιωμάτων των ακόμα πιο αδύναμων υπαλλήλων του ιδιωτικού τομέα.

Η σημερινή κρίση είναι κρίση του μοντέλου ανάπτυξης που ακολουθήθηκε στην Κύπρο τις τελευταίες

δύο δεκαετίες. Το ξέπλυμα βρώμικου χρήματος, ο υπερτροφικός τραπεζικός τομέας και η φούσκα των ακινήτων, επέτρεψαν μια εφήμερη και άνισα επιμερισμένη οικονομική ανάπτυξη. Σήμερα,οι απολογητές του συστήματος, εφευρίσκουν συλλογικές αμαρτίες της κοινωνίας μιλώντας για «συσσωρευμένα ελλείμματα και χρέη του σπάταλου κράτους και μιας ευημερίας που ήταν πάνω από τις δυνατότητές μας». Πρόκειται για την επικοινωνιακή διάσταση του τοπικού νεοφιλελευθερισμού, όπου επιχειρείται η επισκίαση των γενεσιουργών αιτιών της παρούσας οικονομικής και κοινωνικής κατάστασης. Η ίδια όμως πολιτική που στηριζόταν στην απελευθέρωση του κεφαλαίου και των αγορών δημιούργησε μια οικονομία χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών που μας οδήγησε στα σημερινά αδιέξοδα. Αν ξαφνικά το «πάρτι τελείωσε», ένα πολύ μεγάλο κομμάτι της κοινωνίας δικαιούται να επισημάνει ότι δεν ήταν ποτέ καλεσμένο σε αυτό.

Η προσπάθεια του οικονομικού-πολιτικού κατεστημένου είναι να πεισθούμε ότι υπεύθυνοι για την κρίση δεν είναι οι τραπεζίτες και οι κερδοσκοπικές τους πρακτικές, αλλά οι δημόσιοι υπάλληλοι, οι δέκτριες και δέκτες επιδομάτων και τα μέσα νοικοκυριά. Έτσι, η Τρόικα παρουσιάζεται σαν μια εξειδικευμένη, τεχνοκρατική δύναμη που θα «νοικοκυρέψει το κράτος». Σκοπός όμως είναι ο ακρωτηριασμός του κράτους για να υπάρχει ελεύθερο πεδίο αυθαιρεσίας στους εργοδότες, μεγαλοεπιχειρηματίες και τραπεζίτες. Οι μόνες κρατικές λειτουργίες αφορούν τον έλεγχο των ιδεολογικών μηχανισμών (παιδεία κτλ) και την παροχή τάξης και ασφάλειας.

Συνέπεια της νεοφιλελεύθερης πολιτικής είναι η αποδόμηση της κοινωνικής συνοχής και του δημοκρατικού κεκτημένου. Η συγκεκριμένη αντίληψη περιθωριοποιεί την πολιτική, μετατρέποντάς την σε αντικείμενο τεχνοκρατικής διαχείρισης προς όφελος της χίμαιρας της ανάπτυξης – μιας ανάπτυξης με επίκεντρο το κέρδος και τα μπόνους. Στις παράπλευρες απώλειες δεν μετράμε μόνο τους ανθρώπους, αλλά και τη βιωσιμότητα της χλωρίδας, της πανίδας και των φυσικών πόρων. Έτσι, για παράδειγμα, στο όνομα της ανάπτυξης, μεγαλοεπιχειρηματίες κερδίζουν χαλαρώσεις για γήπεδα γκολφ και υπερπολυτελή ξενοδοχεία, όπου μεγάλος χαμένος είναι το περιβάλλον.

Το παρόν πολιτικό-οικονομικό πλαίσιο στην Κύπρο

Η σημερινή συγκυρία δεν αφορά μόνο μια οικονομική κρίση, αλλά και μια ευρύτερη πολιτική κρίση. Δείχνει τα όρια ενός αποτυχημένου κυπριακού πολιτικού συστήματος, διαπλεκόμενου με τη στρατηγική του τοπικού και διεθνούς κεφαλαίου. Σήμερα κλονίζεται ένα πλέγμα εξουσίας που δομήθηκε το 1960, στα μέτρα ενός στενού κύκλου ατόμων και οικογενειών. Η ιστορική του εξέλιξη αφορούσε μόνο περιορισμένες διευρύνσεις για σκοπούς νομιμοποίησης, όπου σταδιακά συμπεριλήφθηκαν κόμματα από όλο το πολιτικό φάσμα, έστω και σε διαφορετικούς βαθμούς εμπλοκής. Ποτέ όμως δε λειτούργησε προς όφελος της πλειοψηφίας του λαού. Το ρουσφέτι, το βόλεμα, οι κομματικές ισορροπίες και οι αναξιοκρατικές επιλογές εξυπηρετούν όποιο ή όποια διαθέτει προνομιακές προσβάσεις σε κομματικούς μηχανισμούς.

Φαινόμενα των τελευταίων χρόνων όπως το σκάνδαλο του ΧΑΚ, η τραγωδία της «Ήλιος», η έκρηξη στο Μαρί και τα τραπεζικά σκάνδαλα φανερώνουν τη γύμνια του βασιλιά. Στην κοινωνία είναι διάχυτη η πεποίθηση ότι τα λάθη και η ανεπάρκεια δεν οδηγούν στην απόδοση ευθυνών, αλλά αντίθετα, αντιμετωπίζονται με συγκάλυψη και ατιμωρησία.

Στο κλίμα αυτό βρίσκουν πρόσφορο έδαφος ανάπτυξης φασίζοντες ή φασιστικοί σχηματισμοί που πάντοτε επικοινωνούσαν με το μιλιταριστικό χαρακτήρα και τον αυταρχισμό της κυπριακής κοινωνίας, ενώ η παιδεία τροφοδοτεί αυτά τα φαινόμενα. Ένας ενισχυμένος νεοσυντηρητισμόςστοχοποιεί όσες και όσους εκφέρουν μη-εθνοκεντρικό πολιτικό λόγο ή εκφράζουν την όποια διαφορετικότητα στο δημόσιο και ιδιωτικό βίο, περιθωριοποιώντας έτσι όποια μειονότητα θεωρεί ότι πρέπει να υποταχθεί στον «εθνικά ορθό» τρόπο ζωής: τις θρησκευτικές ή εθνοτικές

ομάδες, την τουρκοκυπριακή κοινότητα, τους μετανάστες και μετανάστριες, καθώς και τα ΛΟΑΔ άτομα (Λεσβίες, Ομοφυλόφιλα, Αμφισεξουαλικά και Διαφυλικά άτομα) που γίνονται συχνά αντικείμενο χλευασμού, κοινωνικού ρατσισμού και αποκλεισμού από ανθρώπινα δικαιώματα και ωφελήματα που θα έπρεπε να απολαμβάνουν ως ισότιμα μέλη της κοινωνίας. Υλικός και ηθικός αιμοδότης των διαδικασιών αυτών είναι η Αρχιεπισκοπή στην οποία έχουν παραδοθεί τα κλειδιά του Υπουργείου Παιδείας, ενισχύοντας την επιρροή της στους ιδεολογικούς μηχανισμούς ελέγχου. Έτσι, ο κοσμικός και πλουραλιστικός χαρακτήρας του δικοινοτικού μας κράτους υπονομεύεται συστηματικά.

Ο ανδροκρατούμενος χαρακτήρας της κυπριακής κοινωνίας, παρ' όλη την αμφισβήτηση που δέχεται σε θεωρητικό επίπεδο, συνεχίζει να επιβιώνει και να καθορίζει νοοτροπίες, αντιλήψεις και συμπεριφορές. Αυτός ο χαρακτήρας, παραμένει διάχυτος και αναπαράγει την ανισότητα των φύλων, εντείνοντας ακόμα περισσότερο τις διακρίσεις. Η περαιτέρω πόλωση των κοινωνικών ανισοτήτων ως αποτέλεσμα της υπερβολικής συγκέντρωσης πλούτου εις βάρος της μεσαίας και εργατικής τάξης, ενισχύει τον κοινωνικό αποκλεισμό των αδύναμων ομάδων, οι οποίες υφίστανται επιπλέον πίεση.

Σε ό,τι αφορά το Κυπριακό, η ανοιχτή ή σιωπηλή αποδοχή της διχοτόμησης διαφαίνεται και στις δύο κοινότητες. Η βούληση για μια νέα πολιτεία με δύο ισότιμες κοινότητες που θα ζουν μαζί (και όχι δίπλα δίπλα) απουσιάζει από τις ατζέντες της πολιτικής ελίτ. Η ομοσπονδιακή λύση παρουσιάζεται σαν μια συμβιβαστική και οδυνηρή επιλογή, όπου η Ε/Κ κοινότητα εκχωρεί την «ανωτερότητα» και κυριαρχία της για να εξισωθεί με μια «κατώτερη» κοινότητα. Η πολιτική ηγεσία αναπαράγει μια μονότονη ρητορική, ενώ τα πλείστα ΜΜΕ συντηρούν το μίσος και την καχυποψία. Με δεδομένες αυτές τις συνθήκες, η Αριστερά καλείται να διαφοροποιήσει το ιστορικό παράδειγμα. Να δώσει ένα διαφορετικό πολιτικό και ιδεολογικό περιεχόμενο στην ανάδειξη και λύση των προβλημάτων. Καλείται να καταθέσει μια νέα κοινωνική και πολιτική αντίληψη.

Η Αριστερή Παρέμβαση

Προσπαθώντας να προσφέρει λύσεις και να συνδράμει στις προσπάθειες του ευρύτερου αριστερού κινήματος, συστάθηκε τον Ιούνιο του 2013 η Αριστερή Παρέμβαση. Για να φέρει μαζί ανθρώπους που επιθυμούν να εργαστούν συλλογικά, συγκροτώντας μια ομάδα παρέμβασης και δράσης στην κοινωνία. Η Αριστερή Παρέμβαση επιδιώκει να διαμορφώσει τους όρους ενός κοινού βηματισμού ανεξάρτητων αγωνιστριών και αγωνιστών της Αριστεράς μέσα από τη διαδικασία σύνθεσης, πέρα από τάσεις ιδεολογικής καθαρότητας, αλλά με πλήρη επίγνωση των ορίων που έχουν οι σοσιαλδημοκρατικές και φιλελεύθερες αντιλήψεις στο σημερινό και ιστορικό πολιτικό πλαίσιο.

Επιδιώκουμε να χτίσουμε μια εναλλακτική αριστερή πρόταση χωρίς όμως να περιορίζουμε τις δράσεις και τις ιδέες μας στην προοπτική αναμενόμενων ζυμώσεων και διεργασιών μέσα στο ΑΚΕΛ. Παρόλο τον ιστορικό ρόλο του στο εργατικό κίνημα και την κοινωνία ευρύτερα, έχει εξελιχθεί τις τελευταίες δεκαετίες σε κόμμα εξουσίας σοσιαλδημοκρατικού τύπου με στόχο να διαχειριστεί, παρά να ανατρέψει, το κυπριακό πολιτικο-οικονομικό κατεστημένο, στο οποίο έχει ενσωματωθεί σε μεγάλο βαθμό. Η διακυβέρνηση Χριστόφια δεν έφερε ουσιαστικές αντιστάσεις στη βίαιη επικράτηση του νεοφιλελευθερισμού στην Κύπρο, και οι όποιες διαφοροποιήσεις της δεν αποτελούν άλλοθι για την αποτυχία να επιφέρει τις ρηξικέλευθες τομές στο κυπριακό κράτος και κοινωνία που κάθε αριστερή/ός θα ανέμενε. Έτσι, η αμυντικής διάθεσης διαβεβαίωση Χριστόφια ότι δεν λειτούργησε διαφορετικά από οποιοδήποτε άλλο πρόεδρο περιγράφει, δυστυχώς, την πραγματικότητα.

Η Αριστερή Παρέμβαση επιδιώκει να συνδράμει στην αναζήτηση λύσεων, εναλλακτικών επιλογών και προοπτικών για κοινωνική δικαιοσύνη. Με συγκριτικά πλεονεκτήματα τη δημιουργία, την κριτική σκέψη και τον τεκμηριωμένο πολιτικό λόγο. Διεκδικώντας αλλαγές και ρήξεις μέσα από την αισιοδοξία της βούλησης, υπολογίζοντας ότι κάθε βήμα εξόδου από την κρίση δεν έχει μόνο τοπική

διάσταση, αλλά περιφερειακή, ευρωπαϊκή και παγκόσμια. Μέσα από αμφίδρομες και οριζόντιες διαδικασίες λήψης αποφάσεων, η Αριστερή Παρέμβαση διαμορφώνει ένα συλλογικό και αμεσοδημοκρατικό πλαίσιο λειτουργίας. Είναι ανοιχτή στην κριτική, στις ιδέες, στον πλουραλισμό.

Οι διεκδικήσεις μας δεν ιεραρχούνται σε κεντρικές και περιφερειακές. Το περιβάλλον και η οικολογία, τα κινήματα πόλης και δημόσιου χώρου, το κοινωνικό φύλο ή ο αντιρατσιστικός-αντιφασιστικός αγώνας δεν αποτελούν επί μέρους ζητήματα, αλλά κεντρικούς πυλώνες δράσης. Η διαμόρφωση των θέσεων της Αριστερής Παρέμβασης είναι μια διαρκής διαδικασία και όχι ένα στατικό κείμενο. Μια συνεχής προσπάθεια δεχτική σε νέες ιδέες και καινοτόμες δράσεις, συμβάλλοντας με μορφές αυτοοργάνωσης από τα κάτω σε ένα ριζικό μετασχηματισμό της οργάνωσης του κοινωνικού, οικονομικού και πολιτικού βίου.

Η Αριστερή Παρέμβαση είναι κομμάτι της διεθνούς ριζοσπαστικής και οικολογικής Αριστεράς. Επιδίωξή της είναι να συμμετάσχει και να συμβάλει στην οικοδόμηση ενός πανευρωπαϊκού και διεθνούς κινήματος που θα παλέψει για μια διαφορετική κοινωνία, όπου η οικονομική ανάπτυξη δεν υποθηκεύει ούτε ανθρώπους, ούτε το περιβάλλον. Η δική μας κοινωνία βρίσκεται στον αντίποδα της κοινωνίας του νεοφιλελευθερισμού και του αυταρχισμού. Προτεραιότητά μας είναι οι ανάγκες της κοινωνίας και όχι των δανειστών, επιχειρηματιών ή τραπεζιτών. Διεκδικούμε έναν κόσμο της αλληλεγγύης, της διαφάνειας, της αξιοκρατίας και της ουσιαστικής δημοκρατίας. Μια κοινωνία των ίσων ευκαιριών για όλες και όλους που ζουν στο νησί, του σεβασμού της διαφορετικότητας και της ισοτιμίας ανάμεσα στις εθνοτικές ομάδες της Κύπρου και τους μετανάστες και μετανάστριες εργαζόμενους/ες. Στεκόμαστε αποφασιστικά απέναντι στην απειλή του φασισμού. Οραματιζόμαστε μια κοινωνία της χειραφέτησης, ένα σοσιαλιστικό μέλλον.

Αριστερή Παρέμβαση

Οκτώβριος 2013

Χρειάζεται Αγγλική Μετάφραση, Χρειάζεται Τούρκικη Μετάφραση, Αριστερή Παρέμβαση (Ομάδα), Ηλεκτρονικά Άρθρα, Δεκαετία 2010-2019, 2013, Απροσδιόριστη Τοποθεσία

From:
https://movementsarchive.org/ - **Κυπριακό Κινηματικό Αρχείο**
Cyprus Movements Archive
Kıbrıs Sosyal Hareket Arşivi

Permanent link:
https://movementsarchive.org/doku.php?id=el:digital:paremvasi:parembasi_fisiognomia

Last update: **2020/07/14 16:18**